

Børne- og Ungdomsforvaltningen
Det Internationale sekretariat
9. marts 2006-03-01

Program for studietur den 28. til den 31. maj 2006
For medlemmerne af Børne- og Ungdomsudvalget
til Bologna/Pistoia

Søndag d. 28. maj 2006

12.45: Mødetid Københavns Lufthavn

14.15: Afgang fra København

18.30: Ankomst Bologna

19.00: Bus fra Lufthavn til

Hotel Commercianti, Via De Pignattari, 11 Bologna, www.bolognahotels.it

Mandag d. 29. maj 2006 Skole- og Administrationsbesøg*

9.15: Besøg på Ufficio Scolastico regionale Dott Lucrezia Stellacci, Generaldirektør for Regionen Emilia Romagna's skolevæsen byder gruppen velkommen

10 .00: Besøg på lower secondary school, Istituto Comprensivo X via dell'Artigiano 1.

11.00: Primary school - Scuola Chiostrì – har et specialprogram for svage elever

Begge skoler tilbyder også voksenundervisning og har specielle aktiviteter

12.00: Taxa til Scuola media Carducci (tosproget undervisning også for børn med indlæringsvanskeligheder)

13.30: Frokost på Angolo restaurant via Montegrappa

15.00: Mauro Cervellati *IRRE* leder byder velkommen, Lucia Cucciarelli præsenterer *IRRE*

Tirsdag d. 30. maj 2006 Skole og Daginstitutionsbesøg**

9.00: Afgang fra Hotel Commercianti bus til Pistoia

10.30: Indkvartering på Hotel Patria, Via F. Chrispi, 8-51100 Pistoia

11:30: Besøg på Lago Mago, en vuggestue med særlig fokus på læring - indretning og dokumentation

13.30: Frokost

15.30: Besøg på Parco Drago, en børnehave med særlig fokus på barneperspektiv og læring

17.30: Besøg på Marino Marini Museet i Pistoia

21.00: Middag

Onsdag d. 31. maj 2006

10.00 -13.00: Area Bambini Blue, en særlig institutionsform hvor der bl.a. er et kunstlaboratorium

13.30: Frokost

16.00: Busafgang fra Hotel Patria, Pistoia til Lufthavn Bologna

19.00: Afgang Bologna Lufthavn

23.20: Ankomst Kastrup Lufthavn

***Skole- og Administrationsbesøg i Bologna**

I Bologna vil de forskellige besøg være centreret om byens bestræbelser på at integrere de flygtninge og indvandrere, der i de senere år er kommet og til stadighed kommer til byen og om børn med indlæringsvanskeligheder.

Kontaktpersonen i Bologna er Lucia Cucciarelli, fra **IRRE** (Istituto Regionale di Ricerca Educativa), som er et regionalt forskningsinstitut for uddannelse, der støtter skoler i hele regionen Emilia Romagna.

Lucrezia Stellaci er generaldirektør for Regionen Emilia Romagna's skolevæsen *USR (Ufficio Scolastico per l'Emilia Romagna)*. Stellaci vil fortælle om de integrationstiltag, der foretages i regionen og i Bologna i særdeleshed, og der vil være mulighed for spørgsmål/diskussion.

Istituto Comprensivo X og *Scuola Chiostri*, er folkeskoler med særlige integrationsprogrammer.

Scuola media Carducci, er en folkeskole for yngre skolebørn, som har tosprogscurricula også for børn med indlæringsvanskeligheder.

Efter frokost besøges IRRE, hvor Mauro Cervellati, *direktøren for IRRE*, byder velkommen og Lucia vil redegøre for nogle af instituttets mange opgaver især inden for det prioriterede område omkring integration af tosprogede.

Da Italien generelt er et meget lidt engelsktalende land, er det meget begrænset, hvad der kan fremskaffes på engelsk endsige dansk. Et resumé af det materiale, der er blevet lovet os, vil blive udsendt til deltagerne på et senere tidspunkt.

Forventet udbytte

Da situationen i Bologna med hensyn til integrationsproblematikken meget ligner den københavnske forventes det, at præsentationen og den efterfølgende diskussion kan føje nye aspekter til den københavnske debat. Det samme kan siges om undervisningen af børn med indlæringsvanskeligheder.

****Daginstitution- og Skolebesøg i Pistoia**

Besøgene i Pistoia koncentrerer sig om daginstitutioner og overgangen til skole. Det bærende begreb i pædagogikken er "*Den Integrerende Baggrund*", hvor hensigten er at samle spor efter børnene i form af børnetegninger, fotos, videooptagelser mv. og samle dem i kufferter eller mapper. Disse følger børnene og skal skabe overgange og kontinuitet mellem børnehave og skole.

I Pistoia-modellen af *den integrerende baggrund* arbejder de særligt med dokumentation, barneperspektiv, læring og læringsrum, indretning samt kunst og æstetik. Derfor har vi sammensat et program med tre besøg der giver indblik i, hvordan man i Pistoia arbejder med dette fokus til daglig.

Lago Mago, er en vuggestue hvor der er særlig fokus på læring - indretning og dokumentation. Vuggestuen indretter læringsmiljøer, arbejder i mindre grupper og eksperimenterer med børnene

Parco Drago, er en børnehave der specielt arbejder med børnenes spor og/eller barneperspektiv.

Area Bambini Blue, En relativ ny konstruktion i Pistoia Kommune, som indeholder flere funktioner. Den Area Bambini som vi planlægger at besøge er kombineret institution med Vuggestue og Børnehave som har kunst som sit hovedtema. Derudover indeholder en Area Bambini altid et deltidstilbud og en biblioteksfunktion, hvor familier kan låne bøger med hjem. Area Bambini retter sig mod øvrige institutioner og 1.-3. klasse i skolen.

Forberedelse

For at give en bedre forståelse af begrebet 'Den integrerende Baggrund' foreslås det at enten Susan Klausen, Kvalitetskonsulent i Næstved Kommune, forfatter og igennem mere end 10 år formidler af studieture til bl.a. Cesenico og Pistoia, eller chef /souschef for Den integrerede institution *Isbjørnen*, Bymosevej 2, 2500 Valby giver et oplæg og fortæller om deres besøg i Pistoia.. Tidspunktet kunne evt. være sidste Udvalgsmøde inden rejsen.

Forventet udbytte

Da Pistoia betragtes som pionerer på området for overgangen fra daginstitution til skole og har en lang historie med dokumentation og lærerplaner i daginstitutioner, forventer vi at Udvalget får indsigt i et område som betragtes som nyt i Danmark, men som er dybt forankret i den Norditalienske pædagogik.